

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

la acțiunea în contencios administrativ depusă de către Vitali Plotniuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La data de 29 iulie 2020 Vitali Plotniuc a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegale decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 1316 din 25 mai 2020 de respingere a cererii privind recalcularea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-1114/20 din 23 iunie 2020 de respingere a cererii prealabile, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula mărimea pensiei, cu stabilirea acesteia în cuantum de 59 % din suma soldei începând cu 21 martie 2008 și de a efectua achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 21 martie 2008.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este beneficiar de pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne din 21 martie 2008.

În temeiul ordinului nr. 33ef din 21 martie 2008 serviciul în poliție precum și contractul individual de muncă au încetat cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

La eliberare din serviciu, a fost calculată vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei, care a constituit 30 ani 08 luni 16 zile. A fost stabilită pensia în mărime de

55% din suma soldei în temeiul art. 13 lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

La calcularea vechimii în muncă, la eliberarea din serviciu nu a fost luată în considerare perioada de activitate în izolatorul de detenție provizorie or, potrivit pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă următoarele înlesniri: ... d) două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Reclamantul a menționat că conform copiei calculului vechimii în serviciu, eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești, a activat în cadrul izolatorului de detenție provizorie în perioada 02 noiembrie 2001 – 02 august 2002 în funcția de șef al izolatorului de detenție provizorie al CPS Fălești și în perioada 10 septembrie 2004 – 21 martie 2008 în funcția de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPR Fălești.

Este evident că, reieșind din activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie, care presupunea paza și escortarea persoanelor deținute, precum și cele condamnate, urma să beneficieze de unele avantaje, și anume, calcularea a unei luni de serviciu ca două luni vechime în muncă, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996.

La data de 20 martie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 cu privire la recunoașterea înlesnirilor două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoare de detenție provizorie.

În consecință, Inspectoratul de Poliție Fălești a eliberat certificatul cu mențiunea „potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a domnului Vitali Plotniuc, la data de 21 martie 2008 a constituit 34 ani 11 luni și 27 zile.

Certificatul respectiv a fost elaborat în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul MAI” și a fost eliberat pentru a fi prezentat la Casa Națională de Asigurări Sociale.

La data de 15 mai 2020 a expediat în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești cerere, prin care a solicitat mărirea cuantumului pensiei de la 55 %

la 59 % din suma soldei cu achitarea diferenței pensiei, începând cu data de 21 martie 2008.

Prin răspunsul nr. 1316 din 25 mai 2020 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Fălești a refuzat în satisfacerea cererii sale pe motiv că nu există temei pentru recalculare.

La data de 28 mai 2020 a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei în dependență de vechimea în muncă majorată și achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară.

Prin răspunsul nr. P-1114/20 din 23 iunie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a informat că nu există temei legal pentru recalcularea pensiei.

Reclamantul a indicat că, deoarece prin Certificatul eliberat de IP Fălești a fost recunoscut că de facto la eliberarea din serviciu a avut o vechime în muncă de 34 ani 11 luni și 27 zile, la eliberarea din serviciu, și anume, din data de 21 martie 2008 avea dreptul să beneficieze de pensie în mărime de 59 % din suma soldei și nu de 55 % cum eronat a fost anterior calculat.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea înaintată de către Vitali Plotniuc. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Fălești nr. 1316 din 25 mai 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-1114/20 din 23 iunie 2020. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite o decizie cu privire la recalcularea cuantumului pensiei stabilite lui Vitali Plotniuc, în baza calculului vechimii în muncă confirmat prin certificatul Inspectoratului de Poliție Fălești nr. 34/37-3716 din 19 mai 2020 și achitarea diferenței pensiei începând cu 21 martie 2008. (f.d. 57, 60-63)

La data de 04 februarie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la articolul 232 din Codul administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 29 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 13 martie 2021 a depus motivarea apelului.

Prin decizia din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel înaintată de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 88, 89-97)

Instanța de apel cât și instanța de fond au reținut că raportând prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 (în vigoare de la data de 01 ianuarie 2017), ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, Legii cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300 din 21 decembrie 2017 la circumstanțele speței, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, sunt entități care cad sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Astfel, sunt respectate două condiții cumulative pentru calcularea vechimii în muncă lui Vitali Plotniuc, cu acordarea înlesnirilor reglementate de lit. d) pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, și anume, solicitantul să execute serviciul într-o instituție subdiviziunea căreia este în pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

La data de 15 iulie 2021 și la data de 22 octombrie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei atacate cu pronunțarea unei noi decizii.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislative în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța constată că se încadrează în prevederile articolului 245 din Codul administrativ.

În conformitate cu articolul 245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 iulie 2021.

La data de 15 iulie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat. (f.d. 98-100)

Decizia motivată a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 30 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele cauzei nr. DS8005401061AS. (f.d. 103)

Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus recurs motivat la data de 22 octombrie 2021, fiind respectat termenul instituit de legiuitor în art. 245 din Codul administrativ. (f.d. 108-111)

La data de 19 octombrie 2021 și la 22 octombrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Vitali Plotniuc copia recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 106, 112)

Plotniuc Vitali, reprezentat de avocatul Roman Ocerednîi, la data de 23 noiembrie 2021 a depus referință solicitând respingerea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind neîntemeiată.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2)

din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de

totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh